

Informacja dla Rady Gminy Goleszów dotycząca Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”. Raport sporządzono za lata 2016-2017.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska sporządza się zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska co dwa lata i przedkłada Radzie Gminy.

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z zamierzeniami inwestycyjnymi.

Znaczne nakłady finansowe, w raportowanym okresie, przeznaczone zostały na rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowo-kanalizacyjnej oraz termomodernizację komunalnych budynków mieszkalnych. Wybierano te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka rozdysponowywała również środki na konserwację form ochrony przyrody, opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej i Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest wraz z jego realizacją, gospodarkę odpadami komunalnymi oraz edukację ekologiczną. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań.

W ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów w latach 2016-2017 podjęto się realizacji 39 zadań wynikających z zapisów ww. Programu. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 76,47%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Brak podjęcia niektórych działań wynika z braku możliwości pozyskania wystarczającej ilości środków na realizację tych zadań oraz faktu, iż raportowany dokument obowiązuje na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023. W związku z powyższym realizacja części zadań planowana jest na nadchodzące lata.

Gmina pozyskiwała środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Ministerstwa Rozwoju.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów za lata 2016-2017 ocenia się pozytywnie. Ocenę potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy. Wskazuje ona, że zwiększyła się długość podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, a co za tym idzie, zwiększa się liczba mieszkańców mająca dostęp i korzystająca z infrastruktury mającej zapewnić poprawę jakości środowiska na terenie gminy.



**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY GOLESZÓW
ZA LATA 2016-2017**

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu



Spis treści

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawa prawna.....	4
1.2. Okres sprawozdawczy	4
1.3. Źródła danych	4
1.4. Autorzy sprawozdania	4
1.5. Zakres opracowania	4
2. Charakterystyka Gminy	5
2.1. Położenie	5
2.2. Demografia	7
2.3. Sieć gazowa	9
2.4. Zasoby kopalin	10
2.5. Gleby.....	12
2.6. Klimat.....	13
2.7. Wody powierzchniowe i podziemne.....	13
2.8. Formy ochrony przyrody.....	15
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów	23
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	34
5. Ocena systemu monitoringu	34
5.1. Ochrona powietrza	40
5.2. Zasoby wodne	41
5.3. Gospodarka wodno-ściekowa	43
5.4. Hałas.....	44
5.5. Pola elektromagnetyczne	44
5.6. Gospodarka odpadami	45
6. Podsumowanie	48
Spis tabel	49
Spis rysunków	49

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519) Wójt Goleszowa co 2 lata przedstawia Radzie Gminy w Goleszowie Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy *Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w *Programie*, określonych dla Gminy Goleszów. Raport obejmuje okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Gminy w Goleszowie, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Powiatowego Zarządu Dróg Publicznych w Cieszynie, Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, Nadleśnictwa Ustroń, Wodociągów Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. oraz przedsiębiorstw działających na terenie gminy.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Adam Gawron.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka Gminy Goleszów
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka Gminy

2.1. Położenie

Gmina Goleszów jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Gmina od zachodu graniczy z miastem Cieszyn, od północy z gminami Dębowiec i Skoczów, od wschodu z miastem Ustroń, od południa natomiast z Republiką Czeską. Zgodnie z podziałem fizykogeograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Goleszów leży w obrębie megaregionu Region Karpacki, w prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, na granicy makroregionów Beskidy Zachodnie oraz Pogórze Zachodniobeskidzkie, na granicy mezoregionów Pogórze Śląskie i Beskid Śląski.

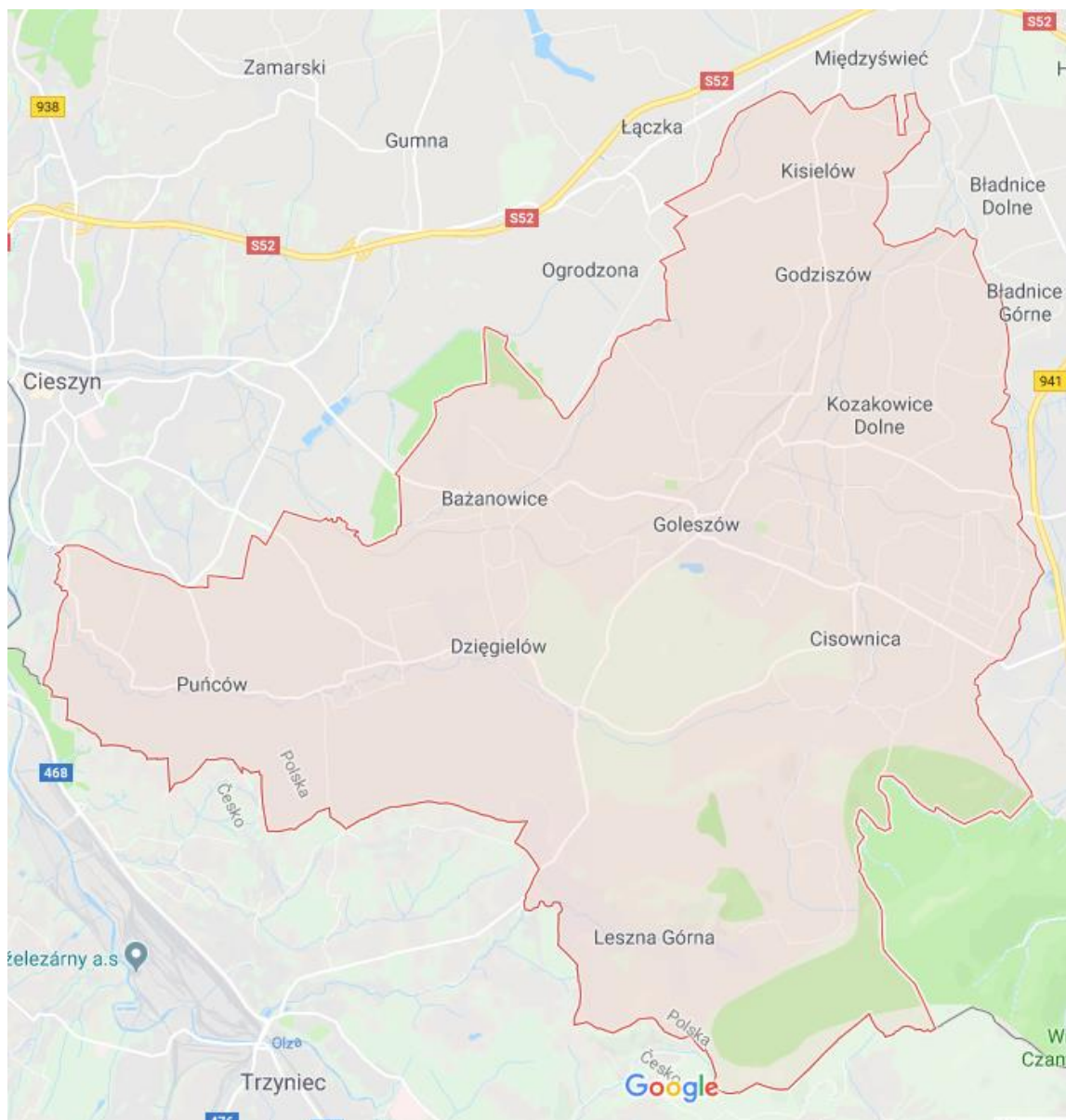


źródło: administracja.mswia.gov.pl

Rysunek 1. Gmina Goleszów na tle powiatu

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

W skład gminy Goleszów wchodzi 10 sołectw: Goleszów, Bażanowice, Cisownica, Dzięgielów, Godziszów, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne, Kisielów, Leszna Górna i Puńców.



źródło: www.google.pl

Rysunek 2. Plan gminy Goleszów

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 XII 2017 roku gminę Goleszów zamieszkiwały 13 122 osoby, z czego 6 367 stanowili mężczyźni, natomiast 6 755 kobiety. Powierzchnia gminy Goleszów wynosi 66 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 198,81 os/km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31 XII 2017 r.)

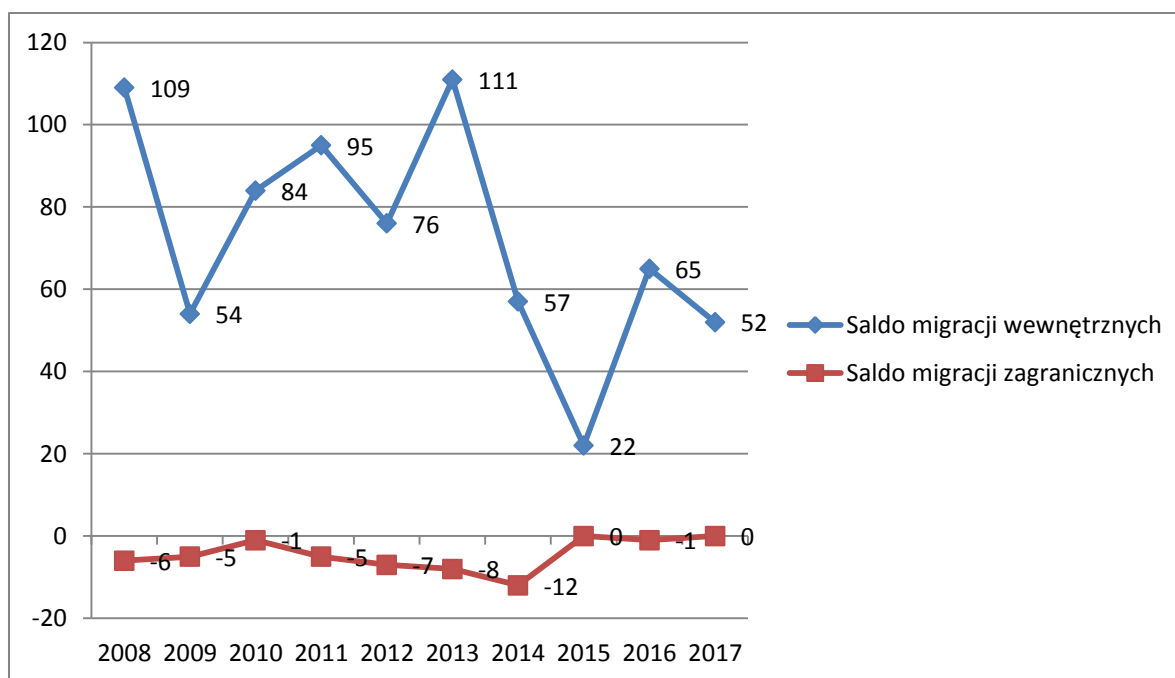
Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Liczba ludności (ogółem)	osoba	13 122
Liczba mężczyzn	osoba	6 367
Liczba kobiet	osoba	6 755
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	52
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	-	3,97
Saldo migracji zagranicznych	osoba	0
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	-	0
Przyrost naturalny ogółem	osoba	-48
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-	-3,66

źródło: GUS

Tabela 2. Liczba ludności gminy Goleszów w latach 2009-2017

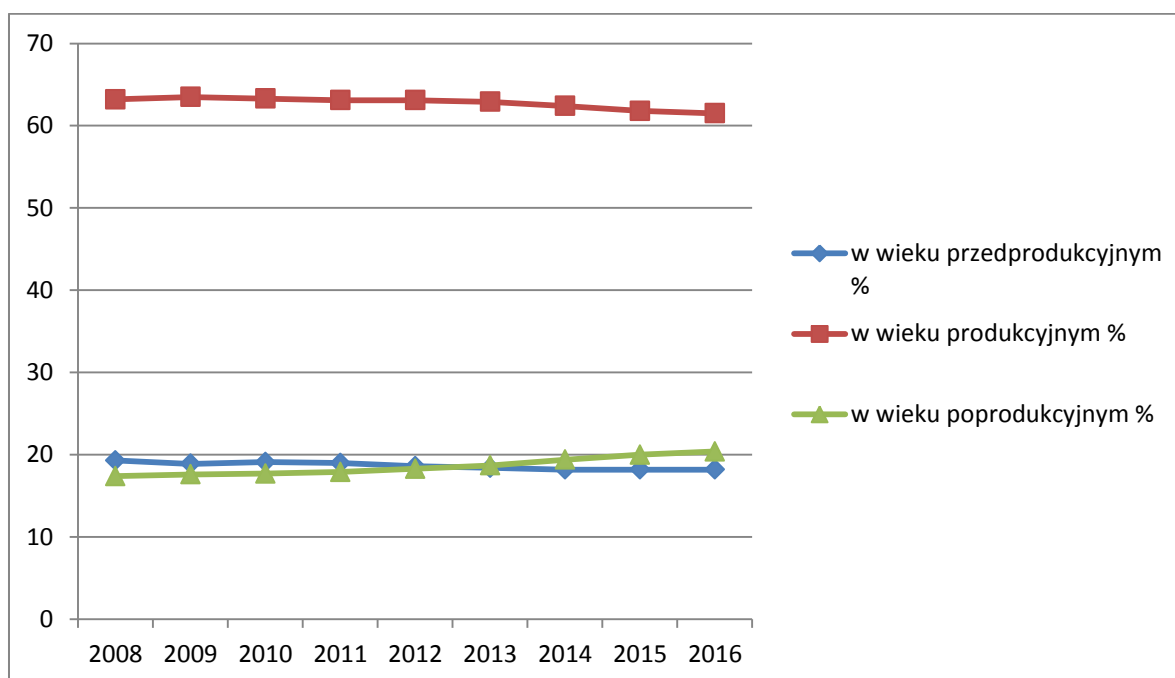
Rok	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
2009	5 925	6 444	12 369
2010	6 107	6 550	12 657
2011	6 163	6 589	12 752
2012	6 151	6 602	12 753
2013	6 244	6 664	12 908
2014	6 282	6 705	12 987
2015	6 308	6 750	13 058
2016	6 351	6 780	13 131
2017	6 367	6 755	13 122

źródło: GUS



źródło: GUS, opracowanie własne

Rysunek 3. Procesy demograficzne w gminie Goleszów



źródło: GUS, opracowanie własne

Rysunek 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Z powyższego zestawienia wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie wzrastała, na co wpływ miały utrzymujące się stale na dodatnim poziomie przyrost naturalny oraz saldo migracji. Stan liczebny gminy zmniejszył się w 2017 r., do czego przyczyniła się liczba zgonów przewyższająca liczbę urodzeń. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się w zmniejszającej się populacji osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym, która to w ostatnich latach przewyższyła ta pierwszą. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Goleszów zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie (stan na 30 VI 2017 r.)

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani wg płci		
Ogółem	osoba	288
Mężczyźni	osoba	146
Kobiety	osoba	142

źródło: GUS

2.3. Sieć gazowa

Informacje na temat sieci gazowej funkcjonującej na terenie gminy Goleszów zostały przedstawione w poniższej tabeli, w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 4. Charakterystyka sieci gazowej w gminie Goleszów.

Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017
Długość czynnej sieci ogółem	m	231 574	234 331	234 999
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	3 045	3 065	3 280
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	2 946	2 965	3 179
Odbiorcy gazu	gosp.	2 829	2 851	brak danych
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	2 164	2 179	brak danych
Zużycie gazu ogółem	tys. m ³	1 698,3	1 776,0	brak danych
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys. m ³	1 421,3	1 616,8	brak danych
Ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	9 273	9 285	brak danych
Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	71,0	70,7	brak danych

źródło: GUS

2.4. Zasoby kopalin

Gmina Goleszów jest zlokalizowana na obszarze Pogórza Cieszyńskiego, należącego do Karpat Zewnętrznych Zachodnich. Jest ono zbudowane z kredowych i trzeciorzędowych utworów fliszowych oraz utworów czwartorzędowych. Do utworów fliszowych można zaliczyć łupki cieszyńskie, wapienie cieszyńskie oraz cieszynity (intruzje skał wulkanicznych w łupkach cieszyńskich górnych). Do utworów czwartorzędowych należą natomiast gliny, ropy, piaski oraz żwiry związane z procesami akumulacji rzecznej oraz glacialnej.

Na obszarze gminy występują złoża takich surowców mineralnych jak surowce ilaste ceramiki budowlanej, wapienie, margle i kamienie drogowe.

Skały ilaste stanowią podstawowy surowiec do produkcji ceramiki budowlanej. Zarobione wodą tworzą poddającą się formowaniu plastyczną masę oraz piaski, tzw. schudzające, które dodaje się do surowca ilastego dla polepszenia właściwości masy ceramicznej. Wapienie margliste i margle o zawartości węglanu wapnia poniżej 80% znajdują zastosowanie w przemyśle cementowym. Kamienie łamane i bloczne, inaczej zwane drogowymi i budowlanymi, są wapieniami skał osadowych wykorzystywanymi w drogownictwie i budownictwie.

W miejscowości Leszna Górna znajduje się kopalnia wapieni cieszyńskich. Złoże eksploatowane jest przez przedsiębiorstwo KOSBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Bestwinie, na podstawie koncesji wydanej przez Marszałka Województwa Śląskiego. Obecnie wydobywane kopaliny są wykorzystywane jako surowiec do produkcji mieszanek i kruszyw łamanych, przeznaczonych dla drogownictwa i budownictwa. Ewentualne zagrożenia dla środowiska mogą być powodowane przez hałas i zapylenie związane z wydobyciem i przeróbką wapieni.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Tabela 5. Surowce naturalne występujące na terenie gminy Goleszów (stan na 31 XII 2016 r.)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)		Wydobycie (tys. t)
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Cisownica	Złoże rozpoznane wstępnie	złoża wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego i cementowego	1,24	1 685	-	-
Kozakowice	Złoże rozpoznane szczegółowo	złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych	15,18	957 (tys. m ³)	-	-
Leszna Górna	Złoże eksploatowane	złoża wapiennych kamieni budowlanych i drogowych	22,73	17 127	13 261	214

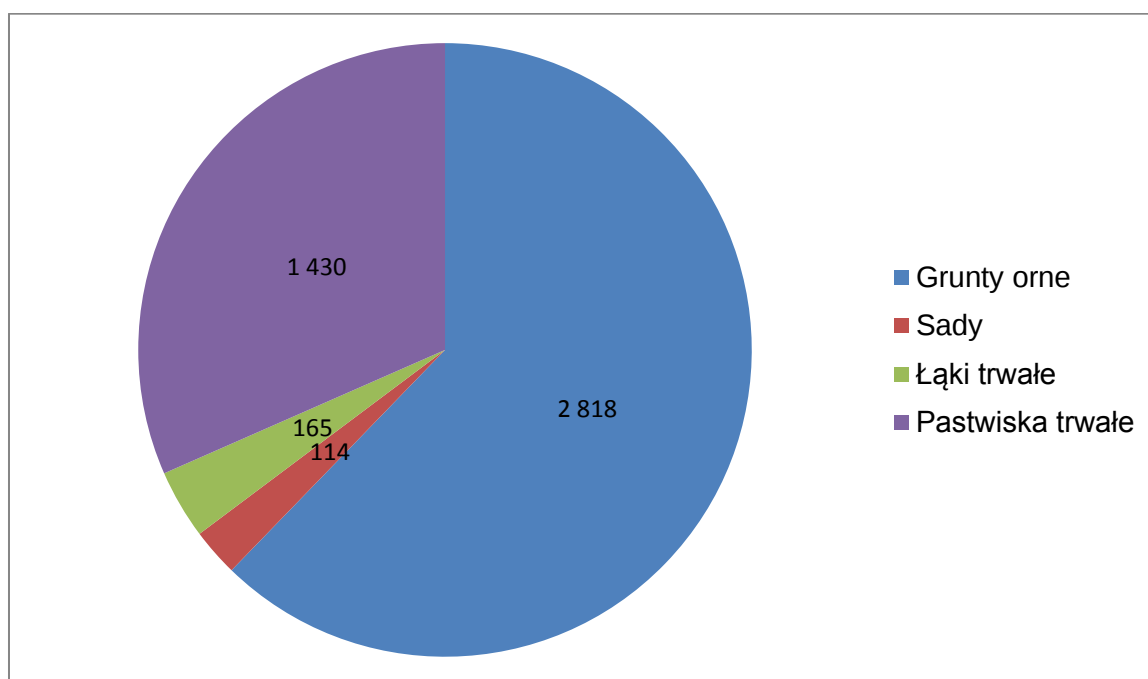
źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce (wg stanu na 31.12.2016r.), PIG

2.5. Gleby

Rodzajami gleb występującymi na terenie gminy są gleby bielcowe powstające na różnego rodzaju piaskach; brunatne tworzące się na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach; rędziny wytworzone na podłożu wapiennym oraz mady powstające w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez ciekі rzeczne.

Na wartość produkcyjną gleb silny wpływ ma ich żyzność. Przeważający obszar zajmują gleby bardzo dobre i średnio dobre (klasa II i III). Gleby średniej jakości i słabe (klasa IVa i V) występują na terenie Kisielowa.

Użytki rolne zajmują 4 675 ha powierzchni, co stanowi 70,97% całego obszaru gminy. Strukturę poszczególnych użytków rolnych prezentuje poniższy wykres.



źródło: GUS, opracowanie własne

Rysunek 5. Struktura użytków rolnych na terenie gminy Goleszów [ha] (stan na rok 2014)

2.6. Klimat

Gmina Goleszów tak jak cała Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego. Na terenie kraju można wydzielić także regiony klimatyczne, które charakteryzują się określonym wpływem klimatu kontynentalnego lub oceanicznego. Gmina Goleszów zgodnie z klasyfikacją wg W. Okołowicza, znajduje się na styku regionów podkarpackiego i karpackiego.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C. Najwyższe temperatury odnotowuje się w lipcu, średnio 18°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest natomiast styczeń ze średnią temperaturą -3,6°C. W ciągu roku temperatura waha się w granicach 21,6°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 812 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec i wynosi średnio 112 mm. Niewiele mniej deszczowymi miesiącami są maj i czerwiec. Najsuchszym miesiącem jest październik z 62 mm opadów. Okres wegetacyjny trwa od 210-220 dni. Dominującymi wiatrami nad obszarem gminy są wiatry południowe, południowo-zachodnie i zachodnie. Najmniejszy udział jest wiatrów wschodnich.

2.7. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

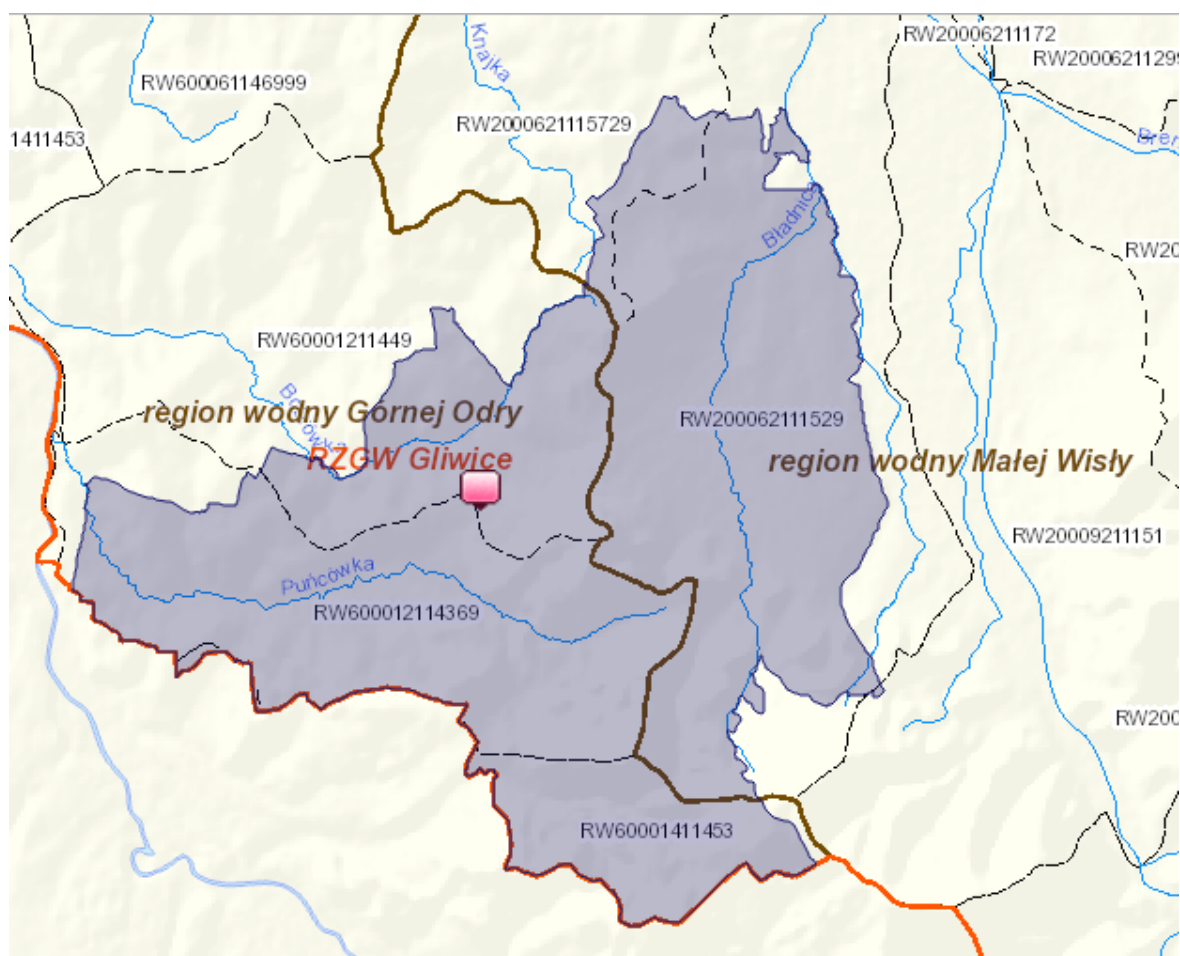
Gmina Goleszów leży w obszarze dorzecza Odry (zachodnia część) oraz dorzecza Wisły (wschodnie rejony). Przez jej teren przepływają, znajdujące się w rejonie Górnej Odry, rzeki Puńcówka oraz Bobrówka, będące prawymi dopływami Olzy. W rejonie Małej Wisły zlokalizowane są Radoń, Cisówka, Rzeczyca, Cieplica, Podłączanka, Kisielówka i Kozakówka.

Obszar gminy Goleszów leży w zlewniach sześciu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW200062111529	Bładnica
RW2000621115729	Knajka
RW20009211151	Wiśła od Dobki do Bładnicy
RW600012114369	Puńcówka
RW60001211449	Bobrówka
RW60001411453	Olza od Ropiczanki do granicy

źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

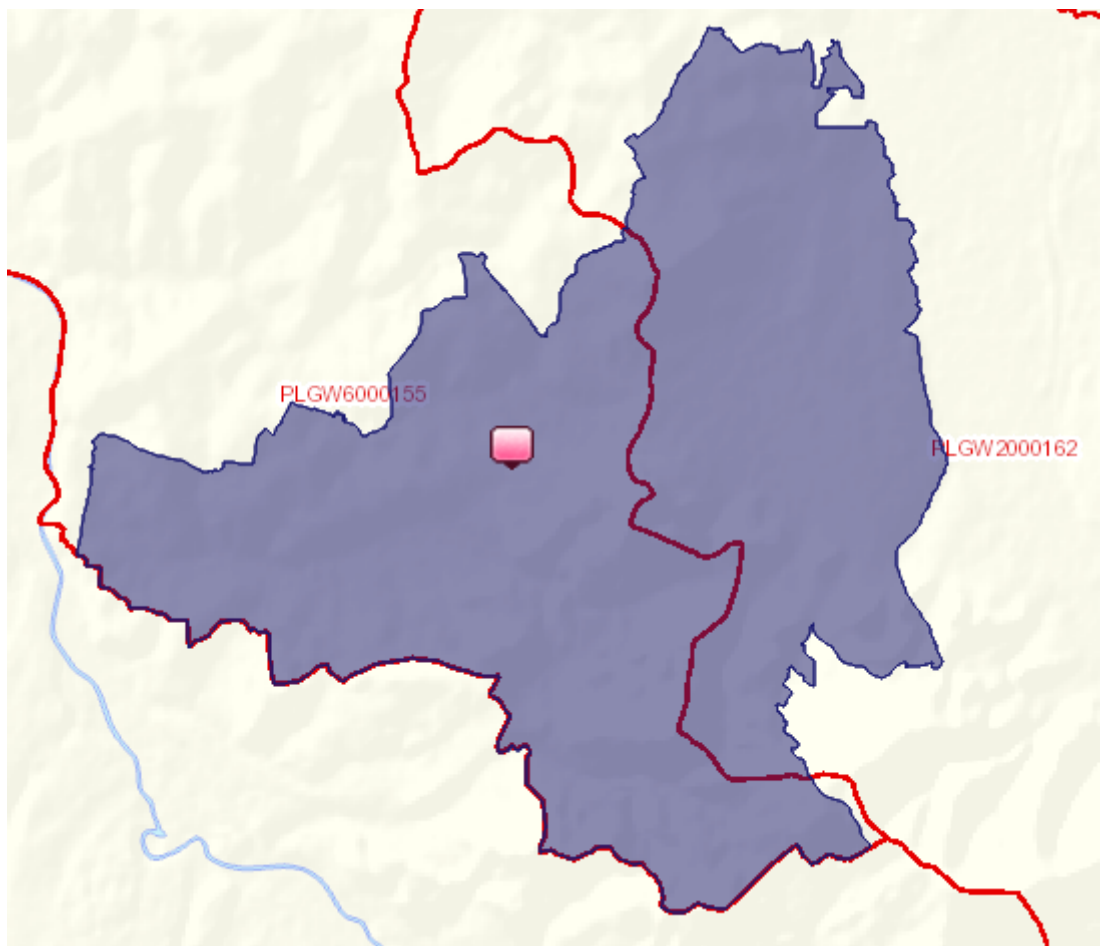


źródło: geoportal.kzgw.gov.pl

Rysunek 6. Jednostki Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów

Wody podziemne

Gmina Goleszów znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 155 oraz nr 162 należących do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347. JCWPd nr 155 zajmuje powierzchnię 412,7 km², natomiast powierzchnia JCWPd nr 162 wynosi 546 km². Typ zbiornika to porowy, a wiek jego utworów szacowany jest na czwartorzęd. Niewielki, południowo-wschodni fragment gminy podlega pod LZWP nr 346.



źródło: geoportal.kzgw.gov.pl

Rysunek 7. Jednolite Części Wód Podziemnych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów

2.8. Formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Goleszów występują następujące formy ochrony przyrody¹:

- Park krajobrazowy,
- Rezerwat przyrody,
- Stanowisko dokumentacyjne,
- Obszar chronionego krajobrazu,
- Użytek ekologiczny,
- Obszary Natura 2000,
- Pomniki przyrody.

¹ crfop.gdos.gov.pl/crfop

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego

Województwo: śląskie

Powiaty: Bielsko-Biała, bielski, żywiecki, cieszyński

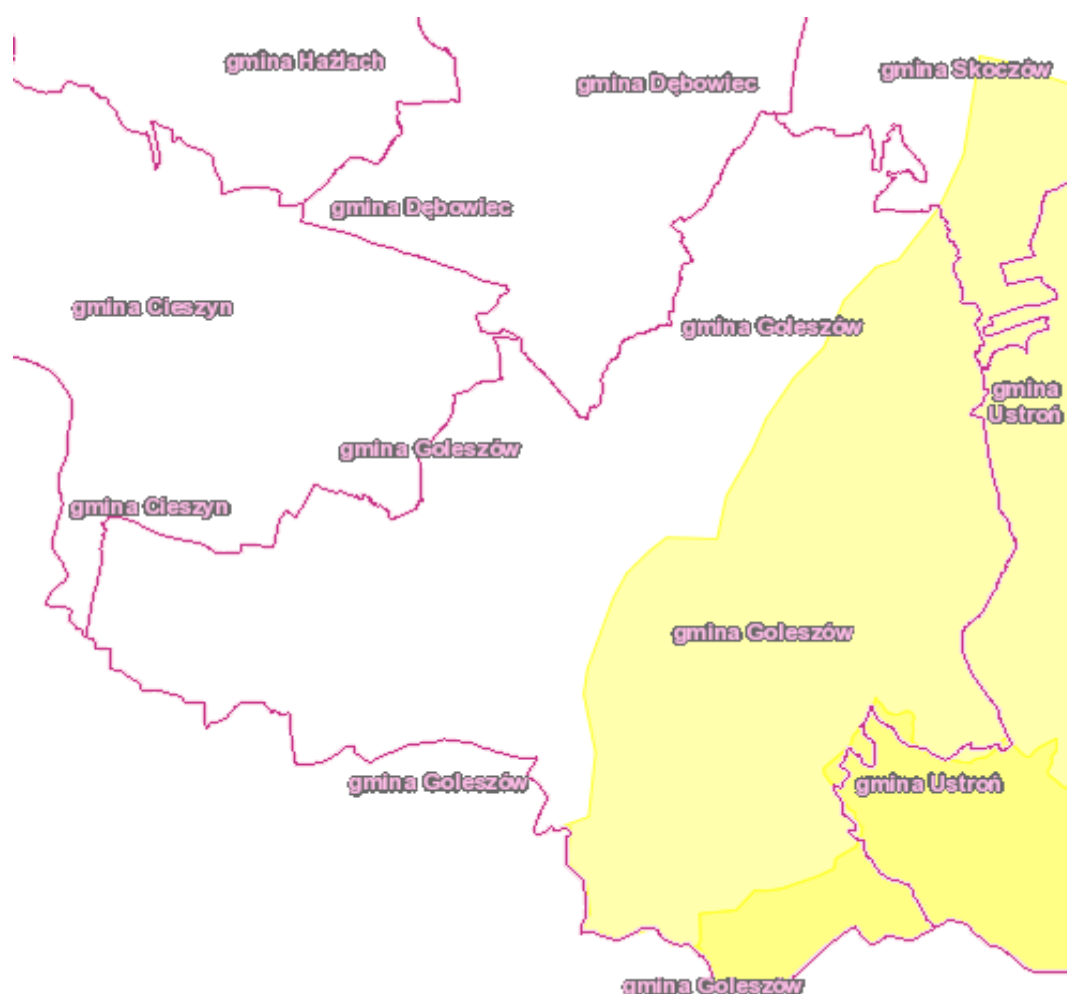
Gminy: Milówka, Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka, Jasienica, Ustroń, Lipowa, Istebna, Buczkowice, Bielsko-Biała, Szczyrk, Brenna, Jaworze, Wilkowice, Wisła, Goleszów

Data utworzenia: 11.07.1998

Powierzchnia: 38 620,00 ha

Akt prawny o utworzeniu: Rozporządzenie Nr 10/98 Woj. Bielskiego z 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego

280,00 ha gminy Goleszów znajduje się w obszarze Parku, którego celem jest ochrona i kształtowanie zasobów przyrodniczych oraz rozwój funkcji dydaktyczno-naukowych, turystycznych i rekreacyjnych.



źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Rysunek 8. Usytuowanie Parku Krajobrazowego na terenie gminy Goleszów

Rezerwat przyrody Zadni Gaj

Województwo: śląskie

Powiat: cieszyński

Gmina: Goleszów

Data uznania: 20.09.1957

Powierzchnia: 6,39 ha

Akt prawny o uznaniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 sierpnia 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody

Rezerwat znajduje się w granicach miejscowości Cisownica, a jego celem jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska cisa. Na terenie rezerwatu zgodnie z Zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach nr 5/2018 z dnia 12 lutego 2018 r. oraz nr 18/2013 z dnia 16 sierpnia 2013 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Zadni Gaj", obowiązują zadania ochronne.

Stanowisko dokumentacyjne Jasieniowa

Województwo: śląskie

Powiat: cieszyński

Gmina: Goleszów

Data ustanowienia: 21.04.2009

Powierzchnia: 5,32 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie nr 5/09 Wojewody Śląskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego pod nazwą „Jasieniowa” w gminie Goleszów

Głównym celem ochrony stanowiska jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych występujących w Dzięgielowie unikatowych odstonień fliszu karpackiego, w tym wapieni cieszyńskich, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Obszar chronionego krajobrazu Cieszyńskie Pogórze

Województwo: śląskie

Powiat: cieszyński

Gminy: Dębowiec, Cieszyn, Hażlach, Goleszów

Data wyznaczenia: 15.11.2007

Powierzchnia: 830,80 ha

Akt prawny o wyznaczeniu: Uchwała Nr XIII/112/07 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia ochrony w drodze wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu

Obszar został ustanowiony w celu ochrony wyróżniającego się pagórkowatego krajobrazu o znaczących walorach estetycznych i zróżnicowanych ekosystemach, pełniących funkcję korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Użytek ekologiczny Góra Tuł

Województwo: śląskie

Powiat: cieszyński

Gminy: Goleszów

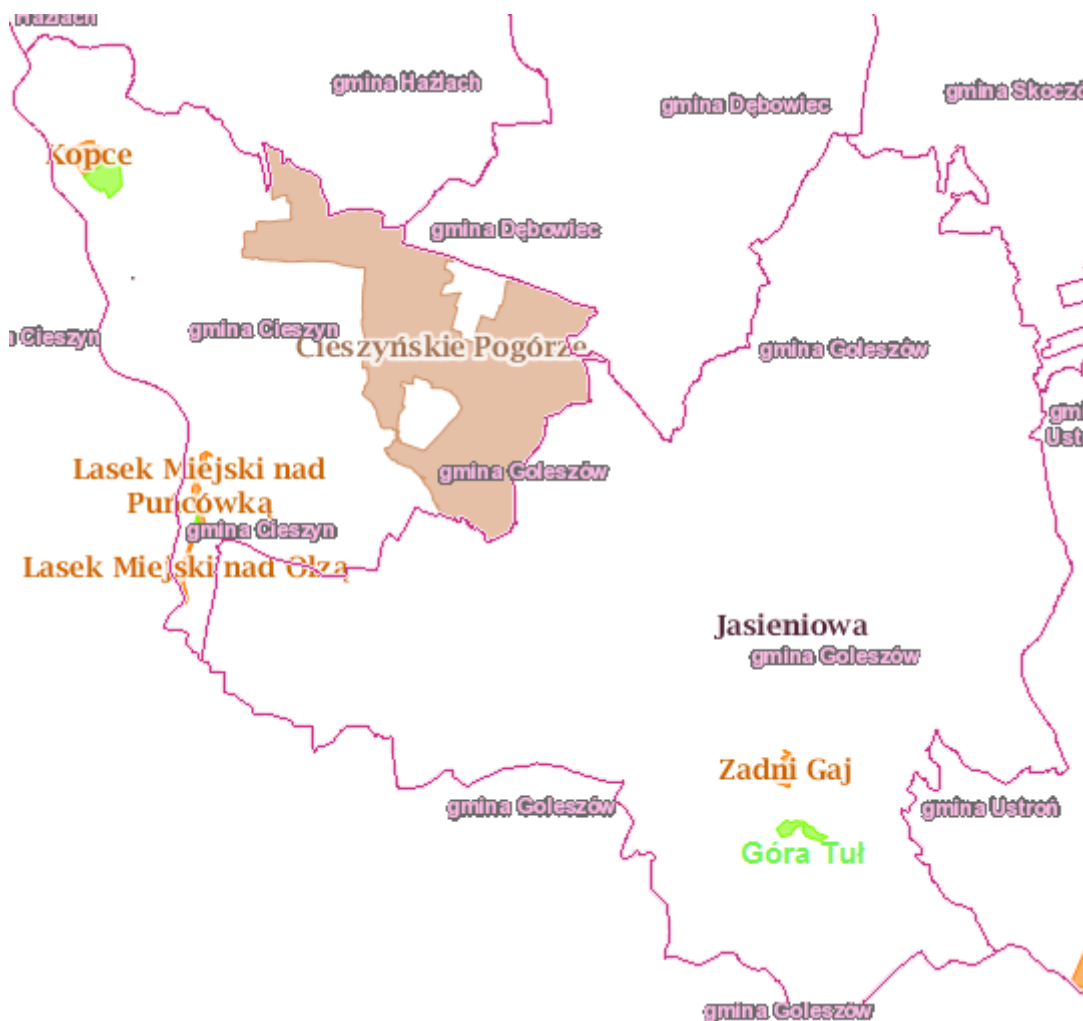
Data ustanowienia: 21.08.2007

Powierzchnia: 6,93 ha

Rodzaj: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków

Akt prawny o ustanowieniu: Rozporządzenie Nr 41/07 Wojewody Śląskiego z dnia 31 lipca 2007 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą "Góra Tuł" w gminie Goleszów

Celem ochrony siedliska jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych łąk storczykowych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.



źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Rysunek 9. Usytuowanie rezerwatu przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, obszaru chronionego krajobrazu i użytku ekologicznego na terenie gminy Goleszów

Obszar Natura 2000 „Beskid Śląski”

Kod: PLH240005

Województwo: śląskie

Powiat: Bielsko-Biała, bielski, żywiecki, cieszyński

Gminy: Milówka, Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka, Jasienica, Ustroń, Lipowa, Istebna, Bielsko-Biała, Szczyrk, Brenna, Jaworze, Wilkowice, Wiśla, Goleszów

Data wyznaczenia: 09.04.2008

Powierzchnia: 26 405,25 ha

Rodzaj: Dyrektywa siedliskowa

Akt prawny o wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 271) (2008/218/WE)

Obszar położony jest w masywie Beskidu Śląskiego, z niewielkimi fragmentami w Pogórzu Śląskim i Kotlinie Żywieckiej. Do najcenniejszych siedlisk należą zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym na północno-wschodnich stokach Baraniej Góry. Na obszarze występują również dolnoreglowe bory jodłowo-świerkowe. Liczne są lasy jaworowe. Beskid Śląski wyróżnia się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych w granicach polskich Karpat Zewnętrznych. Obszar jest ostoją typowej dla puszczy karpackiej fauny.

Obszar Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe”

Kod: PLH240001

Województwo: śląskie

Powiat: bielski, cieszyński

Gminy: Skoczów, Jasienica, Dębowiec, Goleszów

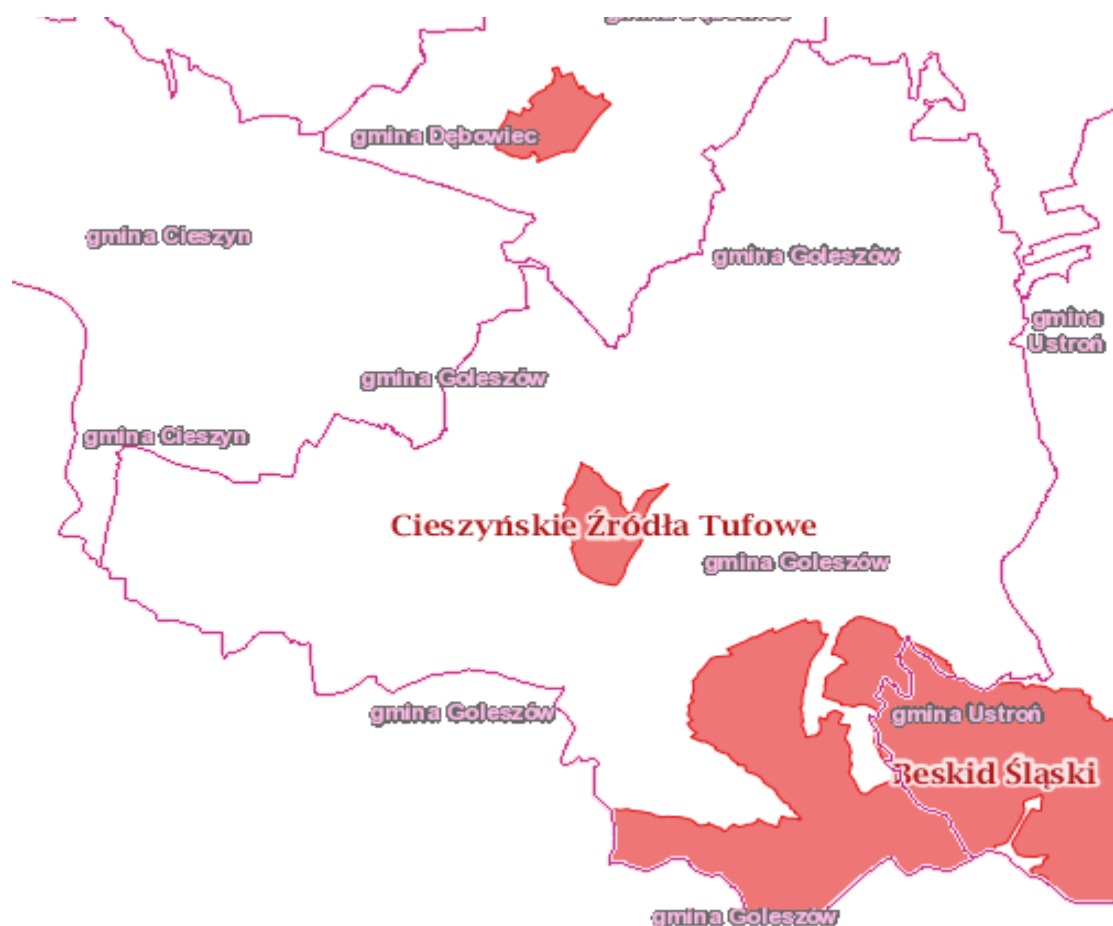
Data wyznaczenia: 09.04.2008

Powierzchnia: 266,89 ha

Rodzaj: Dyrektywa siedliskowa

Akt prawny o wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 271) (2008/218/WE)

Ostoja, położona w Pogórzu Cieszyńskim, jest najlepiej zachowanym i jedynym ukształtowanym na taką skalę rejonem występowania czynnych tufów wapiennych. Dominującymi skałami są margle i łupki z wkładami wapieni oraz wapienie cieszyńskie. Osobliwością geologiczną są cieszyńskie - żyły skał magmowych, odsłaniające się w nieczynnych kamieniołomach w okolicach Goleszowa i Grodźca.



źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Rysunek 10. Usytuowanie Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Goleszów.

Pomniki przyrody

Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie gminy Goleszów znajduje się 11 pomników przyrody, które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Tabela 7. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Opis lokalizacji
1.	Cis pospolity	1954-04-23	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 23.04.1954 r. nr RL.13b/10/54	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	110+95	10	Goleszów-Równia	Goleszów-Równia ul. Przelotowa 4, pgr. 3491/187, kilkadziesiąt metrów od budynku właściciela
2.	Dąb szypułkowy	1955-11-19	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 19.11.1955 r. nr RL.13b/44/55	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	511	19	Bažanowice	Bažanowice pgr. 518/1, obok lasu Bielowice, 30 m od gajówki
3.	Cis pospolity	1957-06-27	Orzeczenie o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 27.06.1957 r. nr L.O.13b/23/57	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	110	8	Cisownica	Cisownica, ul. Turystyczna 16, pgr. 515/1, obok budynku
4.	Klon polny	1962-07-06	Decyzja o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 06.07.1962 r. nr RL/OP/b/20/62	Klon polny (<i>Acer campestre</i>) - dawniej grupa 2 klonów polnych	300	15	Cisownica	Cisownica pgr. 393/1, obok rezerwatu "Góra Tuł", droga polna, szlak turystyczny Bažanowice-Czantorja
5.	Miłorząb japoński	1998-09-01	Rozporządzenie nr 12/98 o uznaniu za pomnik przyrody Wojewody Bielskiego w sprawie uznania za pomniki przyrody	Miłorząb japoński (<i>Ginkgo biloba</i>)	188+205+198	30	Bažanowice	Bažanowice pgr. 195/4, ogród przed budynkiem
6.	Modrzew europejski	2004-02-25	Rozporządzenie nr 7/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 25.02.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody zm. Rozp 7/04 Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2004 (Dz. Urz. z dnia 12 marca 2004 nr. 14, poz 535)	Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	262	25	Godziszów	Godziszów, na działce nr 1134, obok schroniska na „Górze Chełm”

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Opis lokalizacji
7.	Grupa drzew – Lipa drobnolistna 2 szt.	2004-03-16	Rozporządzenie nr 12/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) - 2 szt.	300, 310	-	Cisownica	Cisownica, obok drogi gminnej „Zielinówka”, działka 440/5,
8.	Dąb szypułkowy	2004-03-16	Rozporządzenie nr 13/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 16.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	-	-	Dzięgielów	Pas drogowy drogi powiatowej Dzięgielów-Leszna, pgr. 1075
9.	Grupa drzew – Jesion wyniosły 2 szt.	2004-03-26	Rozporządzenie nr 18/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 26.03.2004 r. o uznaniu za pomnik przyrody	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) - 2 szt.	307, 320	25, 30	Goleszów-Ławki	Goleszów-Ławki, przy drodze prywatnej na działce 841/1
10.	Buk zwyczajny	2006-05-30	Uchwała Nr XLIII/370/06 Rady Gminy Goleszów z dnia 30 maja 2006 r.	Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>)	388	-	Cisownica	Cisownica ul. Pod Kopieńcem 6, Góra Machowa, pgr. 888/7, Leśnictwo Dzięgielów
11.	Cis pospolity	2006-05-30	Uchwała Nr XLIII/370/06 Rady Gminy Goleszów z dnia 30 maja 2006 r.	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	155	9	Cisownica	Cisownica ul. Pod Kopieńcem 6, pgr. 1588/3

źródło: POŚ Goleszów

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Tabela 8. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów, lata 2016-2017

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie gminy Goleszów							
1.	Opracowanie i wdrażanie planów gospodarki niskoemisyjnej oraz programów ograniczania niskiej emisji w skali lokalnej	Urząd Gminy Goleszów	2016	1	15 300,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW	Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej
2.	Budowa dróg gminnych (ok. 1 km na rok)	Urząd Gminy Goleszów	2016	3	178 469,00	Budżet Gminy	Budowa mostu na potoku Cisówka w Cisownicy
			2017		278 674,00		Budowa drogi gminnej ul. Polna w Bażanowicach na odcinku 185 m
			2017-2019	1	39 114,00		Projekt przebudowy drogi ul. Ożany w Cisownicy
			2017		55 842,00		Projekt drogi, kanalizacji deszczowej i sanitarnej
3.	Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych (ok. 3 km na rok)	Urząd Gminy Goleszów	2017	1	110 914,07	Budżet Gminy	Ul. Spokojna w Bażanowicach
					79 993,69		Ul. Szkolna w Bażanowicach
					83 799,60		Ul. Sportowa w Goleszowie
4.	Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminie Goleszów (mikroinstalacje).	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
5.	Modernizacja ul. Kojkowickiej w Puńcowie – poprawa dostępności komunikacyjnej pogranicza polsko-czeskiego	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	1	-	Budżet Gminy	W 2015 r. opracowano projekt budowlany

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
6.	Projekt i przebudowa drogi gminnej – ul. Osiedlowa w Goleszowie Równi – poprawa infrastruktury drogowej	Urząd Gminy Goleszów	2016-2019	1	47 724,00	Budżet Gminy	W 2016 r. opracowany projekt budowlany
7.	Termomodernizacja wielorodzinnych komunalnych budynków mieszkalnych w Gminie Goleszów – zmniejszenie ilości zużytej energii i emisji do otoczenia	Urząd Gminy Goleszów	2017	3	693 258,00	Budżet Gminy	Wymiana pokryć dachowych we wszystkich blokach w Cisownicy
					139 969,00		Wymiana kominów we wszystkich blokach w Cisownicy
8.	Projekt i budowa drogi gminnej – ul. Krokusów w Cisownicy	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	3	663 326,00	Budżet Gminy	Droga o dł. 554 m, szer. jezdni 3,0 pobocza 2 x 7
9.	Modernizacja ul. Kościelnej w Bażanowicach	Urząd Gminy Goleszów	2016	3	24 600,00	Budżet Gminy	Nakładka asfaltowa 180 mb
10.	Budowa przyłączy gazowych w budynku gminnym przy ul. Cisowej 54 w Cisownicy	Urząd Gminy Goleszów	2016	0	-	-	Zadanie planowane na kolejne lata
11.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
12.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Urząd Gminy Goleszów, mieszkańcy	2016-2017	2	-	-	Zadanie realizują właściciele indywidualnie we własnym zakresie
13.	Ograniczenie niskiej emisji w gminie Goleszów poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców gminy Goleszów przed nadmiernym hałasem							
14.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Uwzględnianie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów o korzystnym klimacie akustycznym
15.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych
16.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Katowicach	2016-2017	2	-	Środki publiczne	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb
17.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	Urząd Gminy Goleszów, Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych w Cieszynie	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych							
18.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
19.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ w Katowicach	2016-2017	2	-	Środki publiczne	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
20.	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	Przedsiębiorcy	2016-2017	2	-	-	Promieniowanie elektromagnetyczne jest utrzymywane poniżej dopuszczalnego poziomu, co potwierdzają prowadzone kontrole i pomiary
Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie gminy Goleszów							
21.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco
22.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	2016	3	2 200,00	Budżet państwa	Usunięcie zatoru z konarów i gałęzi w korycie cieku Cieplice w km 0+000-0+150 w m. Goleszów (zakres rzeczowy ciek: 0,150 km)
					9 214,38	Rezerwa celowa budżetu państwa	Ciek Podłączanka w km 0+800-1+500 w m. Goleszów (zakres rzeczowy ciek: 0,700 km)
					15 834,09	Środki budżetu województwa	Rzeka Bobrówka w km 2+000-4+650; 5+350-5+560; 8+900-9+900 w m. Cieszyn, Bażanowice, gm. Cieszyn, Goleszów (zakres rzeczowy ciek: 3,860 km)
					5 165,20	Środki budżetu województwa	Rzeka Puńcówka w km 0+050-1+170, 4+700-4+900 w m. Cieszyn, Puńców, gm. Cieszyn, Goleszów (zakres rzeczowy ciek: 1,320 km)
					2 388,92	Środki budżetu województwa	Ciek Wapienny w km 0+000-1+500 w m. Bażanowice, Goleszów (zakres rzeczowy ciek: 1,500 km)

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2017	3	21 519,03	Budżet państwa	Ciek Równia w km 0+600-0+700 w m. Kozakowice (zakres rzeczowy ciek: 0,100 km)
					16 189,20	Budżet państwa – 2 262,48, rezerwa celowa budżetu państwa – 13 926,72	Roboty awaryjne w korycie ciek Leszniaka w m. Leszna Górna – usunięcie przewróconych drzew z koryta ciek oraz specjalistyczna wycinka drzew
					6 000,48	Budżet samorządu województwa	Specjalistyczna wycinka drzew w korycie ciek Puńcówka w m. Dzięgielów
23.	Konserwacja rowów melioracyjnych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb
Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Goleszów							
24.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco
25.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy	Urząd Gminy Goleszów	2016	1	-	Budżet Gminy	Opracowany projekt kanalizacji deszczowej w ramach zadania przebudowa ul. Osiedlowej w Goleszowie Równi

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
				3	40 500,00		Modernizacja systemu odwadniającego w Cisownicy przy ul. Modrzewiowej
26.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy	Urząd Gminy Goleszów	2016	3	110 319,00	Budżet Gminy	Kozakowice ul. Polna i Cinciały - sieć 353 m
			2016	3	48 402,00	Budżet Gminy	Cisownica ul. Irysów sieć 126 m
			2017	3	17 800,00	Budżet Gminy, WZC Ustroń	Puńców ul. Polna, sieć 185 m
			2016	3	79 167,00	Budżet Gminy, WZC Ustroń	Kisielów ul. Spacerowa i Spokojna, sieć 590 m
			2017	3	101 490,00	Budżet Gminy, WZC Ustroń	Goleszów, ul. Kamieniecka sieć 470 m
			2016	3	24 850,00	Budżet Gminy	Goleszów, ul. Żniwna, sieć 319 m
27.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Cisownicy do Pasiek Etap II, III, IV – poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej	Urząd Gminy Goleszów	2015-2016	3	1 583 270,00	Budżet Gminy	Sieć 5 240 m
28.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Cisownicy do Pasiek Etap V – poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
29.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Kisielowie – poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
30.	Budowa wodociągu do Grycza – poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej	Urząd Gminy Goleszów	2016	3	319 928	Budżet Gminy	Sieć 1 572 m, zbiornik 2 x 8m ³
31.	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Osiedlowej w Goleszowie Równi – poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej	Urząd Gminy Goleszów	2017-2018	1	-	Budżet Gminy	Opracowany projekt budowlany, rzeczowa realizacja 2018 r.
32.	Projekt i budowa wodociągu przy ul. Fabrycznej w Goleszowie	Urząd Gminy Goleszów	2016	3	90 752,00	Budżet Gminy	Sieć 561 m
33.	Modernizacja oczyszczalni w Cisownicy	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	133 996	Budżet Gminy	Doposażenie drugiego ciągu technologicznego, konserwacja i malowanie zbiorników stalowych
34.	Doposażenie kanalizacji w Puńcowie	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
35.	Budowa nowych przyłączy do sieci wodociągowej	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
Ochrona zasobów geologicznych występujących na terenie gminy Goleszów							
36.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Ochrona gleb przed degradacją na terenie gminy Goleszów							
37.	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Urząd Gminy Goleszów, KOSBUD Kopalnia Wapienna „Leszna Górna”	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania
38.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2016-2017	2	-	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. W analizowanym okresie nie prowadzono monitoringu na terenie gminy Goleszów
39.	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie Oddział w Bielsku-Białej	luty 2016, marzec 2017	3	-	Środki własne wynikające z działalności statutowej	Programy rolnośrodowiskowe i Programy rolno-środowiskowo-klimatyczne dla rolników
Minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie gminy Goleszów							
40.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco
41.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
42.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb
43.	Opracowanie aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Goleszów”.	Urząd Gminy Goleszów	2017	3	15 300,00	Budżet Gminy, Ministerstwo Rozwoju	Uzyskano dofinansowanie Ministerstwa Rozwoju
44.	Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Goleszów	Urząd Gminy Goleszów	2011-2017	2	25 000 rocznie	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco
Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy Goleszów							
45.	Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Goleszów.	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco wg potrzeb
46.	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	2	-	Budżet Gminy	Zadanie realizowane na bieżąco
47.	Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	Urząd Gminy Goleszów, RDOŚ w Katowicach	2015-2017	2	9 000,00 (Urząd Gminy)	Budżet Gminy, Nadleśnictwa Ustroń	Opinia dendrologiczna, zabiegi pielęgnacyjne, odpowiednie oznakowanie. Nadleśnictwo Ustroń prowadziło zadania związane z utrzymaniem celu ochrony w rezerwacie przyrody „Zadni Gaj”. Prace polegały przede wszystkim na utrzymaniu odnowienia naturalnego cisów m.in. poprzez pielęgnację tego odnowienia (wykaszenie, odsłanianie cisów.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							Szczegółowy wykaz prac zawarty jest w Zarządzeniu Nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 16 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Zadni Gaj” dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej Organu na stronie: http://archiwumbip.katowice.rdos.gov.pl/images/pliki_rdos/zarzadzenia/2013/18.pdf
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków							
48.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	WIOŚ w Katowicach, KW PSP w Katowicach	2016-2017	2	-	Środki publiczne	Rejestr zakładów prowadzony jest na bieżąco. Na terenie Gminy Goleszów nie występują ZDR i ZZR
Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców							
49.	Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	Urząd Gminy Goleszów	2013-2017	2	ok. 2 000,00 rocznie	Budżet Gminy	Prawidłowe postępowanie z odpadami komunalnymi, szkodliwość spalania odpadów w kotłach CO, niska emisja
50.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	Urząd Gminy Goleszów	2013-2017	2	ok. 6 000,00 rocznie	Budżet Gminy, WFOŚiGW	Prawidłowe postępowanie z odpadami komunalnymi, szkodliwość spalania odpadów w kotłach CO, niska emisja

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadań*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
51.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Urząd Gminy Goleszów	2016-2017	0	-	-	Brak realizacji zadania

*Gdzie:

- 0 – brak realizacji zadania,
- 1 – zrealizowane częściowo,
- 2 – realizowane na bieżąco,
- 3 – zrealizowane całkowicie.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Jak wynika z tabeli nr 8 w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczonych zostało 51 zadań. Z tych 51 zadań, podjęto się realizacji 39. Wyznaczone zadania dotyczyły zagadnień takich jak: ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem, ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrona zasobów geologicznych, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, ochrona przyrody oraz edukacja ekologiczna. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

Stopień realizacji zadań dla gminy Goleszów wynosi 76,47%.

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Goleszów zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2015 roku (rok bazowy) ze stanem na rok 2016 i 2017.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

Tabela 9. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	Zmiana wskaźnika*
1.	Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania.	osoba	13 058	13 131	13 122	
2.	Gęstość zaludnienia.	os/km ²	198	199	199	
Ochrona powietrza						
3.	Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy śląskiej					
	Dwutlenek siarki (SO ₂)	-	A	A	brak danych	
	Dwutlenek azotu (NO ₂)	-	A	A	brak danych	
	pył zawieszony PM10	-	C	C	brak danych	
	pył zawieszony PM2,5	-	C	C	brak danych	
	Benzen (C ₆ H ₆)	-	A	A	brak danych	
	Tlenek węgla (CO)	-	A	A	brak danych	
	Ołów (Pb)	-	A	A	brak danych	
	Arsen (As)	-	A	A	brak danych	
	Kadm (Cd)	-	A	A	brak danych	
	Nikiel (Ni)	-	A	A	brak danych	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	Zmiana wskaźnika*
	Benzo(a)piren (B _(a) P)	-	C	C	brak danych	
	Ozon (O ₃)	-	C	C	brak danych	
Gospodarka wodno-ściekowa						
4.	Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej.	km	129,3	115,9	119,6	
5.	Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	2 227	2 201	2 265	
6.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	os.	8 778	9 798	brak danych	
7.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności.	%	67,2	67,0	brak danych	
8.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym.	dam ³	286,7	292,3	279,7	
9.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca.	m ³	22,1	22,4	brak danych	
10.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej.	km	32,2	42,8	11,6	
11.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	674	779	261	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	Zmiana wskaźnika*
12.	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną.	dam ³	82,4	56,5	25,5	
13.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej.	os	2 469	2 776	brak danych	
14.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności.	%	18,9	21,1	brak danych	
15.	Ilość zbiorników bezodpływowych.	szt.	2 995	2 972	brak danych	
16.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków.	szt.	43	47	brak danych	
17.	Ludność korzystająca z oczyszczalni.	os.	2 336	2 576	brak danych	
Gospodarka odpadami						
18.	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk.	szt.	14	22	brak danych	
19.	Odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk.	t	17,5	17,7	brak danych	
20.	Liczba mieszkańców objęta systemem odbierania odpadów komunalnych	os.	11 435	11 452	11 583	
21.	Odpady komunalne zmieszane odebrane z gospodarstw domowych	t	735,06	632,06	615,93	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	Zmiana wskaźnika*
22.	Odpady zebrane w punktach zbiórki odpadów komunalnych (apteki, PSZOK itp.)	Mg	174,886	174,193	221,315	
23.	Ilość zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych przypadająca na 1 mieszkańca.	kg	56,6	48,3	46,9	
24.	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	36,76 Wymagane ≥16	39,1 Wymagane ≥18	38 Wymagane ≥20	
25.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	99,72 Wymagane ≥40	100 Wymagane ≥42	100 Wymagane ≥45	
26.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	40 Wymagane ≤50	0 Wymagane ≤45	31 Wymagane ≤45	
Zasoby przyrodnicze						
27.	Lesistość	%	18,6	18,6	18,6	
28.	Powierzchnia form ochrony przyrody	ha	637,20	637,20	637,20	
29.	Całkowita powierzchnia gruntów leśnych.	ha	1 256,92	1 256,92	1 256,92	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	Zmiana wskaźnika*
30.	Powierzchnia gruntów leśnych publicznych.	ha	814,39	814,39	814,39	
31.	Grunty leśne publiczne należące do Skarbu Państwa.	ha	808,49	808,49	808,49	
32.	Grunty leśne publiczne należące do Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.	ha	804,83	804,83	804,83	
33.	Powierzchnia gruntów leśnych prywatnych.	ha	442,53	442,53	442,53	
34.	Całkowita powierzchnia lasów.	ha	1 227,02	1 227,02	1 227,02	
35.	Powierzchnia lasów publicznych.	ha	784,49	784,49	784,49	
36.	Powierzchnia lasów prywatnych.	ha	442,53	442,53	442,53	

źródło: GUS, WIOŚ w Katowicach, Nadleśnictwo Ustroń, Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian,

kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie gminy Goleszów na przestrzeni analizowanego okresu czasu poprawił się lub nie uległ zmianie w 35 przypadkach, natomiast w 1 uległ pogorszeniu.

5.1. Ochrona powietrza

Emisję zanieczyszczeń do powietrza powodują zarówno źródła naturalne, jak i antropogeniczne. Do tych pierwszych zaliczamy zjawisko wietrzenia skał, pożary czy procesy biologiczne (rozkład materii organicznej, pylenie roślin). Zanieczyszczeniami związanymi z działalnością człowieka są natomiast: przemysł energetyczny, transportowy, sektor komunalno-bytowy. Zanieczyszczanie powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Do zanieczyszczeń pyłowych zalicza się pyły zawieszone PM₁₀ i PM_{2,5}, które uważa się za najpoważniejsze zagrożenie zdrowia ludzi. Ma to związek ze zróżnicowaniem wielkości ich cząsteczek oraz składu chemicznego. Mogą zawierać metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i rakotwórcze oraz toksyczne związki organiczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Ponadto pyły zawieszone mogą być nośnikami bakterii i wirusów, które są przyczyną podrażnień układu oddechowego i alergii. Pyły mają również szkodliwy wpływ na rośliny, gdyż osadzając się na powierzchni liści pochłaniają światło i zatykają aparaty szparkowe, utrudniając proces fotosyntezy. Największy wpływ na wielkość ich emisji mają źródła bytowo-komunalne, określane jako źródła powierzchniowe tzw. niska emisja. Drugą istotną przyczyną tych zanieczyszczeń są emisje pochodzące z energetyki zawodowej i transportu.

Monitoring WIOŚ w Katowicach²

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo śląskie zostało podzielone na 5 stref: aglomeracja górnośląska, aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasto Bielsko-Biała, miasto Częstochowa i strefa śląska, do której zalicza się gmina Goleszów.

WIOŚ w Katowicach prowadzi monitoring jakości powietrza za pomocą 134 stacji pomiarowych. Zakres prowadzonego monitoringu obejmuje pomiary stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO₂), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, które to prowadzone są metodą automatyczną (pomiary ciągłe) oraz, prowadzone metodą manualną (pobór prób w terenie i oznaczenia laboratoryjne), pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyłach PM₁₀. Stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} są prowadzone zarówno metodą automatyczną, jak i manualną. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO) i ozonu (O₃).

² Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2016 r., WIOŚ w Katowicach, 2017.

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonano w ramach państwowego monitoringu środowiska w strefach, które sklasyfikowano na podstawie poziomów substancji w powietrzu oraz poziomów dopuszczalnych z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2012, poz. 1031). Strefę śląską, obejmującą gminę Goleszów, zaliczono 2016 r. do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych następujących substancji: pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, benzo(a)piren i ozonu. Ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu zaliczono do klasy D2. Dla pozostałych substancji strefę zaliczono do klasy A, oznaczającej poziom stężenia nieprzekraczający poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych. Biorąc pod uwagę ochronę roślin strefę śląską zaliczono do klasy C z powodu przekroczenia poziomu docelowego ozonu oraz do klasy A oznaczającej brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki.

WIOŚ w Katowicach określił również obszary przekroczeń normatywnych stężeń średnich rocznych pyłu dla stref zaliczonych do klasy C. W tym zestawieniu została uwzględniona także gmina Goleszów. Znalazła się w obszarze 28% strefy śląskiej w którym wykazano przekroczenie przyjętego stężenia pyłu PM₁₀ (czas uśrednienia – 24h) oraz w obszarze obejmującym 35% strefy, gdzie przekroczono poziom stężenia pyłu PM_{2,5} (czas uśrednienia – rok).

Wyniki analiz i szacunków WIOŚ w Katowicach wskazują, że w województwie śląskim główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

Wyniki monitoringu za 2017 r. zostaną opublikowane w okolicach połowy b.r.

5.2. Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, przy czym zgodnie z ust. 3 i ust. 4a tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje także na mocy ust. 6a tego artykułu oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa.

W tabeli przedstawiono jakość jednolitych części wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Goleszów, wg stanu na 2016 r.

Tabela 10. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Goleszów

Nazwa JCWP	Status JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
Bładnica	SCZW (silnie zmieniona część wód)	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Knajka	NAT (naturalna)	słaby	dobry	zły
Wiśła od Dobki do Bładnicy	SCZW (silnie zmieniona część wód)	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Puńcówka	NAT (naturalna)	dobry	dobry	dobry
Bobrówka	NAT (naturalna)	umiarkowany	dobry	zły
Olza od Ropiczanki do granicy	SCZW (silnie zmieniona część wód)	umiarkowany	dobry	zły

źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

Z powyższych danych wynika, że stan JCWP na terenie gminy Goleszów w przeważającym stopniu jest zły.

Wody podziemne

W 2016 r. monitoring jakości wód podziemnych był prowadzony w oparciu o krajową sieć pomiarową oraz regionalną sieć uzupełniającą badania pod kątem ochrony GZWP wykorzystywanych do celów pitnych. Badania sieci krajowej, obejmującej swym zasięgiem gminę Goleszów, były prowadzone w 109 punktach pomiarowych.

Na terenie gminy Goleszów punkt pomiarowy monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych - stanowisko nr 1608, zlokalizowany jest w Lesznie Górnej w zasięgu JCWPd nr 155. Badania wykonał Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. W 2017 r. badania na terenie gminy Goleszów nie były prowadzone.

Tabela 11. Klasyfikacja JCWPd na terenie gminy Goleszów (2016 r.)

Wskaźnik	Wartość
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m]	8,50
Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t]	8,00-10,00
Zwierciadło wody	napięte
Typ ośrodka	szczelinowo-krasowy
Użytkowanie terenu	zabudowa wiejska

Wskaźnik	Wartość
Przewodność elektrolityczna w 20°C - wartość terenowa [$\mu\text{S}/\text{cm}$]	803,00
Odczyn pH - wartość terenowa	7,00
Temperatura - wartość terenowa [$^{\circ}\text{C}$]	10,2
Tlen rozpuszczony - wartość terenowa [mgO_2/l]	0,22
Przewodność elektrolityczna w 20°C - wartość laboratoryjna [$\mu\text{S}/\text{cm}$]	783,00
Odczyn pH - wartość laboratoryjna	7,03
Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń II klasy jakości	SO_4 , temp, PEW
Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń III klasy jakości	Fe, HCO_3 , Mn, O_2 , Ca
Klasa jakości – wskaźniki fizyczno-chemiczne	III
Końcowa klasa jakości	III

źródło: WIOS w Katowicach

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu stan chemiczny jak i ilościowy wód podziemnych na terenie gminy Goleszów można określić jako dobry.

5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmują się Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. świadczące usługi z zakresu produkcji i sprzedaży wody dla gminy Goleszów, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, eksploatacji sieci wodociągowej, urządzeń poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody oraz sieci kanalizacyjnej oraz inne w zakresie prowadzonej działalności (tj. technologii wody i ścieków, instalacji wodnokanalizacyjnych, analiz wody i ścieków, projektowania urządzeń i instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych). Do sieci wodociągowej podłączonych jest 67,0% mieszkańców gminy. Przedsiębiorstwo dostarcza w ciągu doby $1,0 \text{ dam}^3$ wody, w tym gospodarstwom domowym $0,8 \text{ dam}^3$. Zużycie na potrzeby gospodarki i ludności wyniosło w 2016 r. $352,1 \text{ dam}^3$, co stanowiło $7,2 \text{ dam}^3$ więcej w porównaniu z rokiem poprzednim.

Oczyszczalnie ścieków

Gmina Goleszów jest obsługiwana przez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów w Cisownicy. Rocznie oczyszczanych jest około 56 dam^3 ścieków. Sieć kanalizacyjna obsługuje 21,1% mieszkańców. Kanalizacja sanitarna w Cisownicy jest eksploatowana przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej, natomiast kanalizacja w Puńcowie administrowana jest przez Gminę Goleszów. W miejscach, gdzie nie ma systemu kanalizacyjnego lub istnieje on w bardzo ograniczonym zakresie ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których ilość wynosiła w 2016 r. 2 972, co oznacza

regres o 23 w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrosła natomiast liczba oczyszczalni przydomowych, wynosząca 47 (43 w 2015 r.).

5.4. Hałas

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, charakteryzującym się dużą ilością i różnorodnością źródeł oraz powszechnością występowania. Hałas jest uznawany za czynnik, który w największym stopniu wpływa na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku ludzi. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Powoduje on między innymi zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany działalnością człowieka można podzielić na komunikacyjny i przemysłowy (instalacyjny). Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Źródłami hałasu przemysłowego są dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także wyposażenie zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz procesy technologiczne w nich zachodzące.

Głównymi źródłami hałasu na obszarze gminy Goleszów są drogi powiatowe, gminne i zewnętrzne oraz zakłady przemysłowe i wydobywcze.

WIOŚ w Katowicach nie prowadzi pomiaru hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.

5.5. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące (PEM) występuje w postaci naturalnej (źródłami są Ziemia, Słońce, zjawiska atmosferyczne) oraz sztucznej (związane z powszechnym wykorzystywaniem energii elektrycznej oraz nowych technik radiowych). Pola elektromagnetyczne występują w otoczeniu wszystkich urządzeń elektrycznych.

Podstawowymi źródłami pól elektromagnetycznych są:

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje radiolokacyjne,
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- urządzenia powszechnego użytku, m.in. kuchenki mikrofalowe, aparaty komórkowe.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi w ramach jednego z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku w 135 punktach w trzyletnich cyklach pomiarowych, po 45 punktów dla każdego roku. W każdym z tych 45 punktów pomiary wykonuje się raz w roku kalendarzowym. Na terenie gminy Goleszów nie są prowadzone tego rodzaju pomiary. Monitoring w województwie śląskim nie wykazał przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego, które wynosi 7 V/m. Średnie natężenie na

terenach wiejskich, do których zalicza się opisywana gmina, wyniosło 0,28 V/m, z czego można wnioskować, że również w Goleszowie dopuszczalny poziom nie został przekroczony.

5.6. Gospodarka odpadami³

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odpady komunalne mogą być zagospodarowane jedynie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów lub instalacjach do zastępczej obsługi regionów. Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 wyznaczył 4 regiony gospodarki odpadami komunalnymi, natomiast PGOWŚ na lata 2016-2022 obowiązujący od kwietnia 2017 r., 3 regiony. Gmina Goleszów w obu podziałach wchodzi w obszar regionu III, na którego terenie wg PGOWŚ 2014 znajdowały się cztery instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów:

- PPHU „KOMART”, ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów (adres podmiotu zarządzającego); ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów (adres instalacji),
- COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice (adres podmiotu zarządzającego); ul. Dębina 36, 44-330 Jastrzębie – Zdrój (adres instalacji),
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o. os. Rzeki 133, 34-451 Tylmanowa (adres podmiotu zarządzającego); ul. Rybnicka 125, 44-400 Racibórz (adres instalacji),
- SEGO Sp. z o.o. ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik.

PGOWŚ 2022 połączył III i IV region gospodarki odpadami komunalnymi, efektem czego było zwiększenie instalacji MBP o kolejne trzy:

- BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec,
- MASTER – Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy,
- Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko-Biała.

Odpady komunalne z gminy Goleszów oddawano do instalacji PPHU „Komart” oraz COFINCO POLAND. Ponadto w 2016 r. niewielką ilość odpadów komunalnych skierowano również do instalacji mających status zastępczych: sortowni odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych przy ul. Przemysłowej 12 w Goleszowie przedsiębiorstwa ZOM „Tros-Eko” Sp. z o.o. oraz instalacji PST „Transgór” S.A. przy ul. Norwida 34 w Jastrzębiu Zdroju. Odpady ulegające biodegradacji w 2016 r. zagospodarowano na instalacji regionalnej – kompostowni BEST-EKO Sp. z o.o., ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik, a w 2017 r. również na instalacji COFINCO POLAND Sp. z o.o.

Ilość odpadów komunalnych

Systemem zagospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3 669 nieruchomości w 2016 r. oraz 3 784 w 2017 r. Liczba osób prowadzących selektywną zbiórkę odpadów wynosiła 11 378 w 2016 r. oraz 11 509 rok później, natomiast 74 osoby przekazywały nieposegregowane odpady (zarówno w 2016 i 2017 r.). Odbiorem odpadów komunalnych zajmowała się firma Zakład Oczyszczania Miasta „Tros-Eko” Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu przy ul. Bażantów 17.

³ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Goleszów za rok 2016 i 2017

Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych odebranych przez firmę wywozową na terenie gminy Goleszów za lata 2015-2017

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2015	2016	2017
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	-	-	0,05
16 01 03	Zużyte opony	0,6	0,6	6,65
20 01 01	Papier i tektura	60,96	60,15	93,80
20 01 02	Szkło	190,84	248,7	242,09
20 01 23	Urządzenia zawierające freon	-	-	1,975
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,08	0,031	0,124
20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,03	0,03	0,05
20 01 35 20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki oraz inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,6	0,025	10,928
20 01 39	Tworzywa sztuczne	247,45	282,47	335,82
20 01 40	Metale	-	-	8,00
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	336,6	155,6	321,06
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	735	632,06	615,93
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	125,42	157,26	177,467
	Popiół	1 238,77	1344,8	1 839,32
Razem		2 936,35	2 881,726	3 653,264

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Goleszów za rok 2015, 2016, 2017

Punkt selektywnego zbierania odpadów zlokalizowany jest na ul. Przemysłowej 12 w Goleszowie. Mieszkańcy dostarczyli do niego 174,193 Mg odpadów w 2016 r. i 221,315 Mg w 2017 r.

Działania informacyjno-edukacyjne

➤ 2016 rok

Na terenie gminy Goleszów opracowano i rozdystrybuowano w ilości 4 000 sztuk ulotkę informacyjną opisującą zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Druk zawierał również informację o corocznej zbiórce odpadów wielkogabarytowych organizowanej przed nieruchomością, o zagrożeniach wynikających ze spalania odpadów w kotłowniach przydomowych oraz o obowiązku utylizacji znajdujących się na nieruchomości wyrobów zawierających azbest.

Przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną dla dzieci i młodzieży. Obejmowała ona zajęcia dla uczniów szkół podstawowych oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Podejmowana problematyka dotyczyła nadmiernej produkcji śmieci, istniejących sposobów minimalizowania ich ilości oraz prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

Na terenie gminy Goleszów organizowano ponadto następujące akcje: sprzątanie świata oraz sprzątanie szlaków turystycznych i spacerowych, w które zaangażowali się uczniowie szkół podstawowych z wychowawcami oraz mieszkańcy gminy. Artykuły dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, prawidłowej segregacji odpadów i zagrożeń wynikających ze spalania odpadów w przydomowych kotłowniach systematycznie publikowano w lokalnej prasie i na stronach internetowych gminy.

➤ 2017 rok

Rozdystrybuowano w ilości 4 500 sztuk ulotkę informującą o szkodliwości spalania odpadów w kotłach centralnego ogrzewania oraz o zagrożeniach wynikających ze spalania odpadów w paleniskach domowych.

W maju na zlecenie Urzędu Gminy Fundacja Ekologiczna Arka przeprowadziła warsztaty ekologiczne skierowane do uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum. Zajęcia dotyczyły właściwego postępowania z odpadami, promowania postaw proekologicznych związanych z problematyką nadmiernego produkowania śmieci. Zapoznano uczniów z możliwymi sposobami ograniczania odpadów komunalnych oraz prowadzenia ich poprawnej segregacji.

W sołectwach organizowano akcję pod nazwą sprzątanie świata oraz sprzątanie szlaków turystycznych i spacerowych, w które zaangażowali się uczniowie szkół podstawowych z wychowawcami oraz mieszkańcy gminy. Artykuły dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i prawidłowej segregacji odpadów systematycznie publikowano w lokalnej prasie i na stronach internetowych gminy.

6. Podsumowanie

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów zostały w zdecydowanej większości zrealizowane z godnie z zamierzeniami inwestycyjnymi.

W ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów w latach 2016-2017 podjęto się realizacji 39 zadań wynikających z zapisów ww. Programu. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 76,47%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Brak podjęcia niektórych działań wynika z braku możliwości pozyskania wystarczającej ilości środków na realizację tych zadań oraz faktu, iż raportowany dokument obowiązuje na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023. W związku z powyższym realizacja części zadań planowana jest na nadchodzące lata.

Gmina pozyskiwała środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Ministerstwa Rozwoju.

Władze gminy Goleszów przeznaczają znaczne nakłady finansowe na rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowo-kanalizacyjnej czy też termomodernizację komunalnych budynków mieszkalnych. Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka rozdysponowywała również środki na konserwację form ochrony przyrody, opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej i Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest wraz z jego realizacją, gospodarkę odpadami komunalnymi oraz edukację ekologiczną. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów za lata 2016-2017 ocenia się pozytywnie. Ocenę potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy. Wskazuje ona, że zwiększyła się długość podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, a co za tym idzie, zwiększa się liczba mieszkańców mająca dostęp i korzystająca z infrastruktury mającej zapewnić poprawę jakości środowiska na terenie omawianej gminy.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31 XII 2017 r.)	7
Tabela 2. Liczba ludności gminy Goleszów w latach 2009-2017	7
Tabela 3. Bezrobocie (stan na 30 VI 2017 r.)	9
Tabela 4. Charakterystyka sieci gazowej w gminie Goleszów.	9
Tabela 5. Surowce naturalne występujące na terenie gminy Goleszów (stan na 31 XII 2016 r.)	11
Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów	13
Tabela 7. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Goleszów	21
Tabela 8. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Goleszów, lata 2016-2017	23
Tabela 9. Wskaźniki monitoringu	35
Tabela 10. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Goleszów	42
Tabela 11. Klasyfikacja JCWPd na terenie gminy Goleszów (2016 r.)	42
Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych odebranych przez firmę wywozową na terenie gminy Goleszów za lata 2015-2017	45

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Goleszów na tle powiatu	5
Rysunek 2. Plan gminy Goleszów	6
Rysunek 3. Procesy demograficzne w gminie Goleszów	8
Rysunek 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	8
Rysunek 5. Struktura użytków rolnych na terenie gminy Goleszów [ha] (stan na rok 2014)	12
Rysunek 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów ..	14
Rysunek 7. Jednolite Części Wód Podziemnych znajdujące się na obszarze gminy Goleszów	15
Rysunek 8. Usytuowanie Parku Krajobrazowego na terenie gminy Goleszów	16
Rysunek 9. Usytuowanie rezerwatu przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, obszaru chronionego krajobrazu i użytku ekologicznego na terenie gminy Goleszów	18
Rysunek 10. Usytuowanie Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Goleszów.	20